

cosa resulten ésser els funcionaris que viuen més a prop la vida dels ciutadans i els que es poden fer més clar concepte de totes les necessitats dels mateixos.

En veritat que en qüestions d'higiene estem molt malament! Disminueix la mortalitat per verola i tifoidea? Essent així, estem en el millor dels mons... La resta no ens interessa.

Cal fer constar que als anglesos encara els remordeix la consciència de què malgasten molts diners i esforços debades en la seva completa organització per tal de millorar la salut de llur poble.

UNA SUBVERSIÓ DE VALORS HIGIENICS.

Convé retenir alguns punts de la conferència donada pel Professor E. P. Cathcart, en l'estatge de la "Scottish Association of Insurance Committees".

La defectuosa nutrició ha estat fins fa poc, en molta part, un perill de les ciutats, però l'adveniment dels mitjans de transport automòbil ha determinat una deterioració de l'estat sanitari del camp.

Articles més cars i sovint d'inferior qualitat van substituïnt cada vegada més els sanitosos enc que també menys decoratius, articles fets a casa, amb pitjorament del grau normal de cocció.

En temps passats, els atacs de la higiene pública s'adreçaven contra coses materials, tals com les conduccions d'aigües, ventilació i habitacions infectes.

En el futur, l'embestida principal haurà de fer-se, i ja hauria de fer-se ara, contra els hàbits i els costums dels homes.

Molt podria fer-se per a reduir l'aparició de serioses malalties, àdhuc avui, si els individus fossin examinats pel metge periòdicament, estiguin o no malalts.

El gran avenç de la Medicina en l'esdevenidor serà, creu ell, la recerca acurada dels primers signes d'alteració de la normalitat.

Però l'home és un individu, i el vell adagi que diu que és impossible ensenyar nous trucs a un gos vell, fisiològicament és veritat.

Hom ha d'esperar en els joves, d'aquesta o bé de la propera generació.

Però, qui podria assenyalar regles per atrapar

l'elusiva mentalitat de la femella adolescent, de la qual depèn realment l'èxit de les temptatives?

ELS HOSPITALS D'AMSTERDAM

A Amsterdam, com en moltes altres ciutats europees, la funció dels Hospitals durant els últims anys ha experimentat un canvi radical: en un temps refugi d'aquells que no podien tractar-se enlloc més, han esdevingut gradualment centres de tractament i instal·lació immillorables i han començat a atreure pacients de totes les classes de la societat.

El Dr. T. L. C. Wortman, en un llibre dedicat als hospitals d'Amsterdam¹ es plany dels retards que ha tingut el desenvolupament dels hospitals municipals d'Holanda.

Han estat aprovats molts projectes, que després foren arreconats.

"No hi pot haver—exclama el Dr. Wortman—exemple més sorprenent de la ineptitud dels acords dels Consells municipals."

No gens menys, dos dels més vells hospitals d'Amsterdam són municipals. Un d'aquests, el "St. Elisabeth Gasthuis", va ésser fundat el segle XIV i més tard va ésser refès amb el "Sant Peter Gasthuis", construït per una "guilde" de pescadors, hospitals que a més de tenir un pabelló de glànola, donava allotjament temporal a vagabunds i persones sense domicili. Una descoradora ofrena d'hospitalitat estava gravada damunt la porta:

*Tres nits, ni una més,
Allotjo a qui ho necessita;
A la quarta poso al carrer
Els captaires i els murrís.*

En el segle XVI els pacients de St. Peter Gasthuis foren traslladats, amb tot l'equip, a un bloc d'edificis conventuals que havia estat expropiat pel Consell municipal, i que proveïren el siti pel present hospital. En el segle XVII es bastí un nou pabelló de glànola als afores de la ciutat, i els casos d'epidèmia pestosa ja no compartiren els mateixos edificis amb els altres pacients; els dos hospitals foren coneguts aleshores com Hospital interior i Hospital exterior. L'exterior fou substituït per una nova edificació, el Wilhelmina Hospital, en 1885, i és curiós que a l'esmentada data fou reservat un espai per pacients particulars que podien proporcionar un ingrés a l'hospital.

¹ De *Amsterdamsche Ziekentruizen*, Lochem, 1932.